

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

8.10.2015

KSL/231/03.07.07/2015

Viite: Lausuntopyyntö 6.10.2015

Lausunto ostoliikenteen junavuorojen lakkautuksista

Liikenne- ja viestintäministeriö ja VR-Yhtymä Oy ovat ilmoittaneet päässeensä yhteisymmärrykseen vuosien 2016-2019 junaliikenteen ostoista ja velvoiteliikenteen täsmennyksistä siten, että tarkennetut aikataulut tulisivat voimaan 27.3.2016. LVM ja VR ilmoittavat hakeneensa yhteistyössä mallia, joka toteuttaa hallitusohjelman säästötavoitteen, ja pyrkineensä joukkoliikenteen palvelujen ennustettavuuden ja jatkuvuuden takaamiseen.

Sopimusesityksen toteutuminen lopettaisi Keuruun Haapamäen kautta kulkevan henkilöjunaliikenteen kokonaisuudessaan, kun LVM ei enää ostaisi liikennettä reiteillä Tampere-Keuruu ja Jyväskylä-Haapamäki-Seinäjoki. Henkilöliikenteen lakkaaminen po. rataosuuksilla saattaisi myös vaarantaa radan kunnan säilymisen tavaraliikenteen tarpeet tyydyttävällä tasolla. Yhteys Seinäjoelta Haapamäen kautta Tampereelle ja edelleen Helsinkiin on ratavyöhykkeen asukkaille ja yrityksille välttämätön. Junareitti mahdollistaa pääkaupunkimatkojen ohella ratavyöhykkeen maakuntarajoja ylittävän työssäkäynti-, ja asiointi- sekä vapaa-ajan matkustamisen ja sitä voidaan pitää välttämättömänä yhteiskunnallisena peruspalveluna.

Itä-länsisuuntainen Seinäjoki-Haapamäki-Jyväskylä -yhteys on keskeinen osa valtakunnallisesta poikittaisliikennereitistä Vaasasta aina Joensuuhun saakka. Tämän yhteyden merkitys on tärkeä kaikkien radan varren kuntien asukkaille ja etenkin matkailualan yrityksille. Vaikka Jyväskylän ja Seinäjoen välinen Tampereen kautta kulkeva junayhteys tarjoaakin mahdollisuuden näiden maakuntakeskusten väliseen matkustamiseen, on se lippujen hinnoittelun takia suoraa yhteyttä heikompi vaihtoehto vähävaraisille matkustajille, kuten opiskelijoille. Se ei myöskään mahdollista junamatkustusta muille kuin em. keskuskaupunkiseutujen asukkaille.

Keski-Suomen liitto pitää esitystä liikenteen ostojen lopettamisesta hätiköitynä, perustelemattomana ja suppeaan liiketaloudelliseen ajatteluun pohjautuvana. Henkilöjunaliikenteen säilyttäminen on välttämättömyyden ratavyöhykkeen saavutettavuuden, jokapäiväisten liikkumistarpeiden ja liikkumisen tasa-arvon takia. Ostoliikenteen lakkautukset heikentäisivät ratkaisevasti valtakunnan jo ennestäänkin puutteellisia itä-länsisuuntaisia joukkoliikennedyhteyksiä. Keski-Suomen liitto katsoo, että lakkauttamisten sijaan tulisi edelleenkin pyrkiä junavuorojen säilyttämiseen hankkimalla ne ostopalveluna VR:ltä tai uusilta palveluntuottajilta, joiden toiminta tulee mahdolliseksi henkilöraide liikenteen avautuvan kilpailun myötä.

Ennen lopullista päätöksentekoa olisi syytä selvittää lakkautettaviksi aiottujen junayhteyksien tukien määrää ja tukien osuuksia kustannuksista. Lisäksi olisi syytä arvioida jatkomatkustajien menetyksistä koituvia euromääräisiä lipputulomenetyksiä junaliikenteelle.

KESKI-SUOMEN LIITON TOIMISTO

Anita Mikkonen
maakuntajohtaja

Pekka Kokki
liikenneinsinööri